

Herois al servei d'un fantasma

WITOLD KRASOWSKI / GETTY IMAGES

ANNA PUNSODA

Una burgeseta argentina s'enamora d'un activista i els dos fugen cap a l'Havana, l'estiu del 1966, per entrenar-se en guerrilles, unir-se al Che i propagar la Revolució. Realment, si Laura Alcoba s'hagués proposat buscar un argument més gastat per tramatar la seva novel·la no l'hauria pogut trobar. Però per sort, *Els passatgers de l'Anna C* (La Magrana / Edhasa) no és cap mistificació revolucionària per a adolescents sinó un reportatge novel·lat basat en la biografia dels pares de l'autora, que ofereix aquell punt emocionant dels casos reals quan són interessants i es narren amb ponderació. Explicant els dos anys de catequesi polí-

tica i militar que la Soledad i el Manuel van rebre a Cuba, Alcoba presenta la lògia guerrillera. I recuperant els mesos que sa mare va passar a l'Havana esperant que el Manuel tornés dels boscos fet un heroi, recrea com hi funcionaven les fàbriques, els hospitals, la moral sexual i la cultura. Tot plegat amb les arengues de Fidel Castro sonant de fons en una novel·la que té com a punt fort el format narratiu i com a punt feble el discurs pobríssim dels protagonistes.

"La Revolució us crida, la Revolució us ha triat, la Revolució us necessita", diu el cap de la guerrilla als nois preparats per marxar de Cuba a Bolívia, uns xavals que semblen més víctimes del Gran Germà que no partisans arrelats a punt d'envestir colons tal com Carl Schmitt

ELS PASSATGERS DE L'ANNAC
LAURAALCOBA
TRAD. MARIA LLOPIS
LAMAGRANA / EDHASA
190 PÀG. / 19 €

els pintava. En tota l'obra d'Alcoba els rebels no presenten ni una sola reflexió que pugui arribar a justificar la seva violència. Potser els únics passatges consistents vénen per l'aparició d'uns socialistes catòlics propers a *Cristianismo y Revolución*, la revista argentina que interpretava al seu gust la doctrina social de l'Església i que seria l'embrió de la teologia de l'alliberament. Són interessants, si més no, les giragoneses argumentals d'aquells cristians que volien legitimar la lluita armada, convençuts com estaven que si sant Tomàs fos viu batallaria contra els ianquis imperialistes.

És cert que la novel·la no pretén ser cap tractat d'història política però una mica més de solidesa hauria anat bé perquè el lector pogués distingir un partisa d'un delinqüent o d'un hippie armat. El llibre, però, està ben estructurat i ben escrit. El relat, que podria ser dispers, és coherent per la veu amable d'Alcoba, que va assenyalant amb gràcia les fissures en la memòria dels testimonis que glossa. L'obra també té la virtut del contenment, per exemple de no incloure el clàssic epíleg justificatori i lacrimogen sobre els fills de la Revolució, cosa difícil tenint en compte la implicació emocional de l'autora. Alcoba tampoc ho tenia fàcil per explicar la relació entre els guerrillers ateus que volien convertir la terra en el paradís i els catòlics que s'avergonyien de passar el rosari però no de rebentar el crani dels enemics de la Revolució. En aquest sentit l'estampa del Che l'ajuda moltíssim: l'autora ensenya i amaga constantment l'ídol al qual aspiraven servir tots els protagonistes. Amb distància i un punt d'ironia, explica com el fantasma del Che es va agegantant per la història un cop mort, deixant orfes tantes generacions d'aspirants a heroi que, com els seus pares, van ser incapaços de pensar relats polítics alternatius davant les frustracions que s'enduen dia a dia.

POETES DEL XX

El fons de l'autenticitat

JORDI NOPCA

L'editor Jordi Cornudella fa anys que prepara l'obra completa de Ferrater, nascut a Reus el 27 d'abril del 1922 i desaparegut prematurament a Sant Cugat l'any 1972, el dia que feia 50 anys. "Poc després de la mort del Gabriel, el seu germà Joan va començar a sistematitzar tota la seva obra -explicava Cornudella amb motiu del 40è aniversari de la mort del poeta-. En vida seva només havia publicat tres llibres de poesia, *Da nuces pueris*, *Menja't una cama* i *Teoria dels cossos*, reunits i modificats a *Les dones i els dies* (1968)". L'any 2010 va aparèixer a Labutxaca una nova edició del llibre amb quatre poemes que no n'havien format part. Són *Any*, *Cada què*, *Midsommar-natt* i *Prop dels dinou*, aquest últim escrit el mateix mes d'abril del 1972. "Una part important de la seva poesia és l'intent d'arribar al fons de l'autenticitat dels moments experiencials: a partir d'una anècdota que sovint costa d'endevinar, porta a la llum els mecanismes més primaris de l'ànima i de l'instint", explicava Cornudella. *Les dones i els dies* és un dels cims de la poesia catalana de la segona meitat del segle XX.

L'última edició
La versió de 'Les dones i els dies' que els lectors de l'ARA podran comprar inclou quatre poemes que no van ser publicats fins al 2010

LESDONES I ELS DIES
GABRIEL FERRATER
EDICIONS 62
224 PÀG. / 9,95 €
(AQUEST DIUMENGE, AMBLARA)

L'APARADOR

ARA

FICCIO

Reflectida en tu
SYLVIA DAY
Columna / Espasa

Quinze anys després de *This is Hardcore*, de Pulp, el sector editorial s'ha decidit a explorar el sexe menys complaent a partir de trilogies de gran fortuna comercial. Paral·lelament al sadomaso light d'E.L. James, Sylvia Day ha provat fortuna amb una trilogia que acaba d'arribar al segon volum, *Reflectida en tu*. En aquest cas, el personatge de Gideon Cross, "bell i perfecte per fora" i "fosc i turmentat per dins", ha motivat l'autora nord-americana.

De la sabiduria egoista
FRANCIS BACON
Taurus

NO-FICCIO

Taurus comença la col·lecció *Great ideas* amb una vintena de títols que mostren l'amplitud del seu abast: hi ha Trotski, Freud, sant Agustí, Darwin, Maquiavel, Hannah Arendt i Francis Bacon. El filòsof anglès és un dels pares del pensament modern gràcies a consells com aquest, inclòs a *De la sabiduria egoista*: "Estar despreocupat i de bon humor a les hores de menjar, de dormir i de l'exercici és un dels millors preceptes per a una llarga vida".

Home a l'aigua
PAU GENER GALIN
Tushita edicions

POESIA

"El poeta viatja sovint en tren. I sempre ho aprofita per reflexionar. I pateix perquè no l'enamora el revisor. I es pregunta el final de trajecte, i també les correspondències". El cinquè llibre de poemes de Pau Gener Galin combina textos en prosa i en vers, experiments en què autobiografia i fugida cohabitaven harmònicament amb alguna crítica. Les notícies del diari "semblen escrites per embolicar-hi peix, fan la mateixa olor de resclosit de sempre".